

Patienter med dosdispenserade läkemedel i Pascal

Omfattning och ansvar

Rutinen riktar sig i första hand till läkare. Rutinen gäller för samtliga verksamhetsområden inom vården.

Rutinen gäller fram tills att bättre integration av Pascal i Cosmic utvecklats.

Vårdsäkerhetsenheten, Läkemedel ansvarar för att uppdatera rutinen.

Syfte

Syftet med denna rutin är att säkerställa att hanteringen av *Läkemedelslistan* hos dospatienter sker på ett patientsäkert sätt och att dokumentation av läkemedelsordinationer följer författningar och lagar. Syftet är också att utgöra ett stöd för förskrivaren för att ordinera läkemedel på det mest patientsäkra sättet, i väntan på en bättre integration av Pascal i Cosmic.

Bakgrund

I VAS replikeras läkemedelslistan från Pascal automatiskt till LM/VAS när man loggar in med Siths-kort, vilket gör att läkemedelslistan i patientjournalen stämmer överens med läkemedelslistan i Pascal. I Cosmic sker i dagsläget ingen sådan automatisk replikering. Det är viktigt att som förskrivare vara medveten om detta för att kunna minimera risken att *Läkemedelslistan* i Cosmic inte överensstämmer med Pascal, särskilt när patienter skrivs in till eller ut från slutenvård.

I Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2017:37) framgår att läkemedelsordinationer ska dokumenteras i patientjournalen och Patientdatalagen (SFS 2008:355) definierar hur patientjournalen ska se ut och lagras över tid. Pascal är *inte* ett journalsystem. I Pascal lagras data bara en begränsad tid och raderas sedan. När recept förskrivs i Pascal krävs därmed att ordinationen också dokumenteras i patientjournalen (Cosmic) för att följa lagar och författningar samt för att informationen inte ska gå förlorad.

Innehållsförteckning

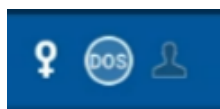
Patienter med dosdispenserade läkemedel i Pascal.....	1
Omfattning och ansvar	1
Syfte.....	1
Bakgrund	1
Läkemedel	2
Manuell synkronisering av läkemedelslistorna i Pascal och Cosmic	2
Slutenvård.....	3
Öppenvård	3
Ordination i Cosmic – rekommenderat arbetsätt	4
Administrering.....	4
Förskrivning i Pascal	4
Byte av patient - riskmoment	4
Fallgröpar - fliken Dosförskrivningar	5
Fliken "Dosförskrivningar" måste uppdateras.....	5
Förväxlingsrisk.....	5
All information om ordinationen följer inte med automatisk.....	6
Otydlighet vid ändringar och utsättningar	6
Hjälpmedel	7
Originaldokument från Sussa samverkan	7

Läkemedel

Manuell synkronisering av läkemedelslistorna i Pascal och Cosmic

Pascal är ett ordinationsverktyg, inte en journalhandling. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ska en samlad läkemedelslista finnas i patientens journal.

För att få läkemedelslistan i Cosmic att stämma överens med den i Pascal behöver varje läkemedel överföras manuellt till Cosmic. Likaså ska ordination göras i Cosmic vid varje förskrivning i Pascal. Detta innebär tyvärr dubbeldokumentation, men är ett måste fram tills dess att bättre och säkrare integration av Pascal i Cosmic utvecklats (se "Bakgrund" för mer detaljer).

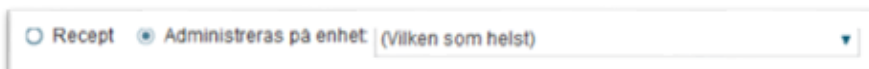
För dospatienter visas en dos-symbol i *Patientlisten*.

Högst upp i Läkemedelslistan visas också texten ”Dospatient” och knappen ”Pascal” blir aktiv. Se nedan.

Dospatient

Via knappen ”Pascal” kan man göra ett uthopp till Pascal och får då direkt upp aktuell patient.

Alla läkemedel i Cosmic ska vara ordinerade som ”administreras på enhet” hos dospatienter eftersom receptförskrivning uteslutande ska göras i Pascal.

Det är därför viktigt att ändra till ”administreras på enhet” vid ordination i Cosmic, om detta inte redan är förvalt.

Slutenvård

Vid inskrivning till slutenvård ansvarar inskrivande läkare för att säkerställa att *Läkemedelslistan* i Cosmic stämmer överens med den i Pascal. Endast de läkemedel som finns ordinerade i *Läkemedelslistan* i Cosmic visas i *Utdelningsvyn* som utgör underlaget för administrering av läkemedel. Läkemedelsordinationer som saknas i Cosmic måste manuellt föras över från Pascal. När *Läkemedelslistan* i Cosmic stämmer överens med Pascal och det säkerställts att ordinationerna är aktuella och korrekta görs *Godkännande för administrering* enligt framtaget arbetssätt för detta, se separat dokument.

Vid utskrivning från slutenvård ska läkemedel som inte längre är aktuella (exempelvis infusioner) sättas ut från *Läkemedelslistan* i Cosmic. Pascal ska uppdateras så att listan där stämmer med listan i Cosmic.

Öppenvård

Vid varje tillfälle där förskrivning görs i Pascal ska ordination även göras i Cosmic. Kom ihåg att välja ”administreras på enhet” om detta inte redan är förvalt, enligt beskrivning ovan.

Denna dubbeldokumentation är nödvändig fram tills dess att bättre och säkrare integration av Pascal i Cosmic utvecklats.

Läkemedel som ges via rekvisition, där det bedöms att kommunen behöver känna till ordinationen (exempelvis zoledronsyra, immunsupprimerande behandling och palliativa ordinationer) bör föras in i Pascal. Det bör vara tydligt angivet att dessa läkemedel inte ska hämtas ut på apotek.

Ordination i Cosmic – rekommenderat arbetssätt

Rekommendation för arbetssätt är beslutat av Norrbottens Läkemedelskommitté och Klinisk Referensgrupp Cosmic.

Rekommendationen är att vid manuell överföring av läkemedelsordinationer från Pascal till Cosmic *inte* använda fliken ”Dosförskrivningar” i Cosmic. Rekommendationen är att istället utgå från läkemedelslistan i Pascal och sedan göra ordinationerna i Cosmic via *Ny-fliken* med hjälp av läkemedelsmal-lar, på samma sätt som vid ordination till patienter utan dosdispenserade lä-kemedel. Anledningen till denna rekommendation är att det stöd och den funktionalitet som i dagsläget erbjuds i fliken ”Dosförskrivningar” i Cosmic bedöms alltför bristfällig och innebär betydande patientsäkerhetsrisker. Se nedan för mer detaljerad beskrivning av risker och fallgropar med fliken ”Dosförskrivningar”.

Fördelarna med att inte använda fliken ”Dosförskrivningar” är också att det blir ett likadant arbetssätt vid ordination av läkemedel oavsett om patienten är dospatient eller inte. Detta är särskilt bra när vi går in i ett nytt system och måste lära in nya sätt att arbeta. Vid inläggning på sjukhus kommer rekom-menderat arbetssätt vara likande den rutin som använts i VAS, där man alltid ska jämföra med läkemedelslistan i Pascal. Vana finns redan att läsa inform-ation i Pascal och informationen visas betydligt tydligare i Pascal än i fliken ”Dosförskrivningar”.

Administrering

För att läkemedlen ska kunna visas i *Utdelningsvyn* måste ordinationen fin-nas i *Läkemedelslistan* i Cosmic. När läkare säkerställt att *Läkemedelslistan* i Cosmic överensstämmer med förskrivna läkemedel i Pascal kan läkemedlen administreras som vanligt i *Utdelningsvyn*.

Förskrivning i Pascal

Alla läkemedel förskrivs i Pascal till patienter med dosdispenserade läke-medel. Inga recept ska skickas i Cosmic, eftersom detta kommer resultera i dubletter i Pascal. Alla ordinationer ska dock alltid finnas i Cosmic, enligt beskrivning ovan.

Byte av patient - riskmoment

Observera att vid byte av patient i Cosmic byts patienten inte automatiskt i Pascal. Detta är en stor förändring jämfört med hur det fungerade i VAS. I Cosmic är det möjligt att ha en patient aktiv i Pascal och en annan i Cosmic och att förskriva läkemedel till båda patienterna samtidigt, vilket medför risk

att läkemedel förskrivs till fel patient. Det är mycket viktigt att vara medveten om denna risk!

När man gör ett uthopp från Cosmic till Pascal (via knapp i Cosmic) så visas aktuell patient i Pascal. Om man sedan går tillbaka till Cosmic och byter patient där, utan att stänga ner Pascal, kommer den tidigare patienten fortfarande vara aktiv i Pascal. Man kan byta mellan Cosmic och Pascal och ordinaera/förskriva på båda patienterna samtidigt.

Om man däremot gör ett nytt uthopp från Cosmic till Pascal kommer den nya patienten visas i Pascal. Pascal tillåter inte att två patienter är aktiva samtidigt.

För att undvika att ha två olika patienter aktiva samtidigt är det viktigt att arbeta i Cosmic på rätt sätt. Antingen måste Pascal stängas ner mellan varje patient, eller så måste man vara noga med att direkt göra ett nytt uthopp till Pascal för varje patient.

Fallgropar - fliken Dosförskrivningar

Brödtext En ny flik visas i *Läkemedelslistan* hos dospatienter, ”Dosförskrivningar”. Detta är en jämförelsevy som visar förskrivningarna i Pascal i en lista bredvid en spegling av *Läkemedelslistan* i Cosmic. Informationen som visas här lagras inte utan är endast en ögonblicksbild. Läkemedlen i de båda listorna sorteras utifrån 7-ställig ATC-kod, vilket innebär att läkemedel med samma substans placeras bredvid varandra. Det är möjligt att via denna flik överföra ordinationer från Pascal till Cosmic och att göra ändringar i Cosmic. Om denna flik används måste man känna till de fallgropar och risker som finns. Nedan följer en lista på de viktigaste fallgroparna och riskerna:

Fliken ”Dosförskrivningar” måste uppdateras

- När ändringar görs i Pascal måste fliken ”Dosförskrivningar” i Cosmic uppdateras för att ändringarna ska visas där.
- Fliken ”Dosförskrivningar” måste uppdateras med jämna mellanrum även om man själv inte gör ändringar – någon annan kan jobba parallellt och då visas inte ändringen i Cosmic förrän man uppdaterar.
- Om patienten har många läkemedel och mycket historik i Pascal kan det ta lång tid att uppdatera.

Förväxlingsrisk

- Om det finns flera läkemedel med samma 7-ställiga ATC-kod så är det inte säkert att samma styrka, dosering eller beredningsform visas

bredvid varandra. Risk finns för förväxling och att ändringar i Cosmic görs för fel läkemedel. Ett exempel kan vara oxikodon i olika styrkor, doseringar och depotberedning eller direktverkande, där det lätt kan bli fel vid manuell överföring till Cosmic.

All information om ordinationen följer inte med automatisk

- Väljer man att ordinera läkemedel via fliken ”Dosföreskrivningar” följer produkt, styrka och även dosering automatiskt med i de fall där motsvarande dosering är möjlig i Cosmic.
- För vid behovs-ordinationer behöver man lägga in doseringen manuellt.
- För injektioner kan man dessutom behöva fylla i administreringssättet.
- Behandlingstid måste alltid fyllas i manuellt.
- Starttid för behandlingen blir i Cosmic alltid förvalt till dagens datum och närmaste planerade doseringstillfälle, oavsett vad som ordinerats i Pascal. Risk finns att framtida insättningar i Pascal börjar gälla redan idag i Cosmic.

Otydlighet vid ändringar och utsättningar

- Det går att sätta in och ändra ordinationer via fliken ”Dosföreskrivningar” men det går inte att sätta ut ordinationer. Detta måste istället göras via *Läkemedelslistan* i Cosmic.
- Ändringar visas generellt mycket otydligt i fliken ”Dosföreskrivningar”.
- Varje ändring i Pascal genererar en rad för läkemedlet under ”Avslutade dosföreskrivningar” i Cosmic. Ett läkemedel som patienten har behandlats med kontinuerligt under en lång tid och som aldrig har varit utsatt kan alltså ha flera rader under ”Avslutade dosföreskrivningar” i Cosmic.
- Under ”Avslutade dosföreskrivningar” visas både avslutade och ändrade ordinationer, och det är otydligt vad som är ändringar och vad som är avslutade behandlingar.
- Läkemedel som är pausade i Cosmic ser ut som aktiva läkemedel i fliken ”Dosföreskrivningar”.

Hjälpmedel

Hjälpmedel som ska förskrivas på recept och hämtas ut på apotek förskrivs i Pascal till patienter med dosdispenserade läkemedel. Ingen förskrivning ska ske i Cosmic hos dessa patienter.

Observera att många hjälpmedel, tex för diabetes, inte förskrivs på recept utan hanteras enligt separat rutin.

Originaldokument från Sussa samverkan

Ej framtaget